

5 FEBRUARI 2017 – VIJFDE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

JESAJA 58, 7-10

Dit zegt de Heer: „Deel uw brood met de hongerigen, neem de dakloze zwervers op in uw huis, kleed de naakten die gij ziet, en keer u niet af van uw medemensen.”

„Dan zal uw licht stralen als de dageraad, uw genezing zal voorspoedig zijn; uw gerechtigheid zal voor u uitgaan, de glorie van de Heer u op de voet volgen.”

„Wanneer gij dan tot de Heer bidt, zal Hij u verhoren, wanneer gij dan tot Hem roept, zal Hij antwoorden: ‘Hier ben Ik!’”

„Wanneer gij uit uw midden de onderdrukking verwijderd en de dreigende vingers en de kwaadsprekerij, wanneer gij uw hart voor de hongerige opent en de mistroostige verzadigt, dan straalt uw licht in de duisternis, dan wordt uw nacht als de middag.”

TWEEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS 2, 1-5

Broeders en zusters,

Toen ik u het getuigenis van God kwam verkondigen, deed ik dat niet met vertoon van welsprekendheid of geleerdheid. Ik had mij voorgenomen u geen enkele wetenschap te brengen dan die van Jezus Christus en zijn kruis.

Bovendien voelde ik mij toen zwak, nerveus en angstig. Het woord dat ik u verkondigde, had niets te danken aan de overredingskracht van de ‘wijsheid’, maar het getuigde van de kracht van de Geest: uw geloof moest niet steunen op menselijke wijsheid, maar op de kracht van God.

EVANGELIE

MATTEUS 5, 13-16

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen:

„Gij zijt het zout der aarde. Maar als het zout zijn kracht verliest, waarmee zal men dan zouten? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertrapt te worden.”

„Gij zijt het licht der wereld. Een stad kan niet verborgen blijven als ze boven op een berg ligt! Men steekt toch ook niet een lamp aan om ze onder de korenmaat te zetten, maar men plaatst ze op de standaard, zodat ze licht geeft voor allen die in huis zijn.”

„Zo moet ook uw licht stralen voor het oog van de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader verheerlijken die in de hemel is.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Kwaliteitslabels

EVANGELIE • We bevinden ons op de grasweide nabij de berg waar Jezus – voor wie het wil horen – onderricht geeft over het koninkrijk van de hemel. Na de acht gelukwensen aan het adres van degenen voor wie het koninkrijk bestemd is (zie vorige zondag) houdt Jezus zijn (toekomstige) leerlingen een tweevoudige vergelijking voor over *zout* en *licht*.

Het zout der aarde. Zout werd gewonnen in de Dode Zee en was toen zoals nu een belangrijk handelsproduct. Zout werd vooral gewaardeerd voor zijn zuiverende kracht en als middel tegen bederf. Zo maakt de profeet Elisa door middel van zout een waterbron weer gezond (zie Koningen 2, 19-22). Bij de bepalingen over het volbrengen van een meeloffer staat voorts in het boek Leviticus dat er „zout van het verbond” toegevoegd moet worden (zie 2, 11-13). Ook het koningschap over Israël door het huis van David wordt door God bekrachtigd met een eeuwigdurend verbond met zout (zie 2 Kronieken 13, 5). Zout als zinnebeeld zal de joodse lezers van Matteüs zeker niet onbekend in de oren geklonken hebben.

Het licht van de wereld. Licht geeft leven. Het verjaagt de duisternis. Net als zout verwijst licht naar het goddelijke, naar het noodzakelijke. Nog vóór het leven ontstaat, installeert God licht over de woeste en lege aarde. Het is zijn eerste scheppingsdaad (zie Genesis 1, 3-5). Voor alles wat daardoor en daarna tot leven komt wordt het een weldaad te mogen vertoeven in dat licht. Daarom wordt in de priesterzegen uit Numeri gebeden dat het glanslicht van Gods gelaat over de Israëlieten mag schijnen en hen genadig mag zijn (zie 6, 24-26). Het scheppende woord van God is een lamp voor onze voeten, een licht op onze weg (zie Psalm 119, 105). Matteüs zelf plaatste met een verwijzing naar de profeet Jesaja de verkondiging van Jezus in Galilea al onder dat goddelijke licht (zie 4, 15-16).

De tastbare kracht van zout en de zichtbaarheid van het licht zijn de twee kwaliteitslabels van de leerling. Door zout en licht te zijn, geven ze concreet gestalte aan het koninkrijk van de hemel. Als zouteloos zout vermogen de leerlingen niets en zullen ze door de mensen worden vertrapt. Krachtzout is de onontbeerlijke smaakmaker om van de aarde een voedingsbodem van gerechtigheid te maken. Zijn werkzaamheid wordt het meest geproefd in de goede werken van de leerlingen. Daar komt het aan het licht. Daardoor wordt de hele schepping een lichtstad boven dewelke de zon nooit meer ondergaat. De gerechtigheid schittert en straalt er van bovenaf de berg voor alles en allen. Het is de nieuwe standaard tegen de duisternis en de nacht.

Het onderricht van Jezus op de berg daagt uit. Iedereen dient zijn plaats te bepalen op de grasweide, leerling of niet. Waar staan wij intussen zelf? Verwijderen we ons stilletjes van de berg of verweiden we ons naar de wereld om er tastbaar en zichtbaar aanwezig te zijn? Hoe sterk is in deze tijd ons krachtzout en hoe stralend ons licht van gerechtigheid? Doorstaan wij als leerlingen de zout- en lichtproef? Of worden we door de samenleving te licht bevonden en achteloos vertrapt door allerlei criticasters die vinden dat elke vorm van levensbeschouwing verbannen moet worden uit de publieke opinie? Is de schepping getuige van onze gerechtigheid en vrede? Niet louter door woorden, maar vooral door gestelde daden.

De zon gaat op, de zon gaat onder. De ondergang mag niet ‘de standaard’ zijn. Gerechtigheid is dé voedingsbodem voor het koninkrijk, tot meerdere eer en glorie van de Vader die in de hemel is.

EERSTE LEZING • Het volk van Israël is weer thuis uit de ballingschap. Ze kunnen opnieuw Gods ‘lichtvolk’ zijn als ze zich niet afkeren van hun zwakkere medemensen. Ze moeten vooral anderen niet het juk opleggen, hun wijsvinger uitsteken of kwaadspreken. Gerechtigheid dient de steeds opgaande zon te zijn boven Jeruzalem. Dat is volgens de profeet Jesaja slechts mogelijk indien de heropbouw van Jeruzalem gelijke tred houdt met het welzijn van al zijn inwoners. Zo wordt de stad op de berg opnieuw een lichtbaken voor de volken.

LEZING UIT PAULUS • Als verantwoordelijke voor de evangelisatie in Korinte kwam Paulus niet op de proppen met hoogstandjes van woord en wijsheid. Neen, veeleer voelde hij zichzelf ondermaats. Wel was zijn verkondiging een betoon van geestelijke godskracht. Zijn enige handboek en leidraad: het geloof in Jezus zowel als in het kruis.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be